

**ЕР МУНОСАБАТЛАРИНИ ТАРТИБГА
СОЛИШНИНГ БОЗОР ИҚТИСОДИ
ШАКЛЛАНИШИ ШАРОИТИДАГИ
ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.**

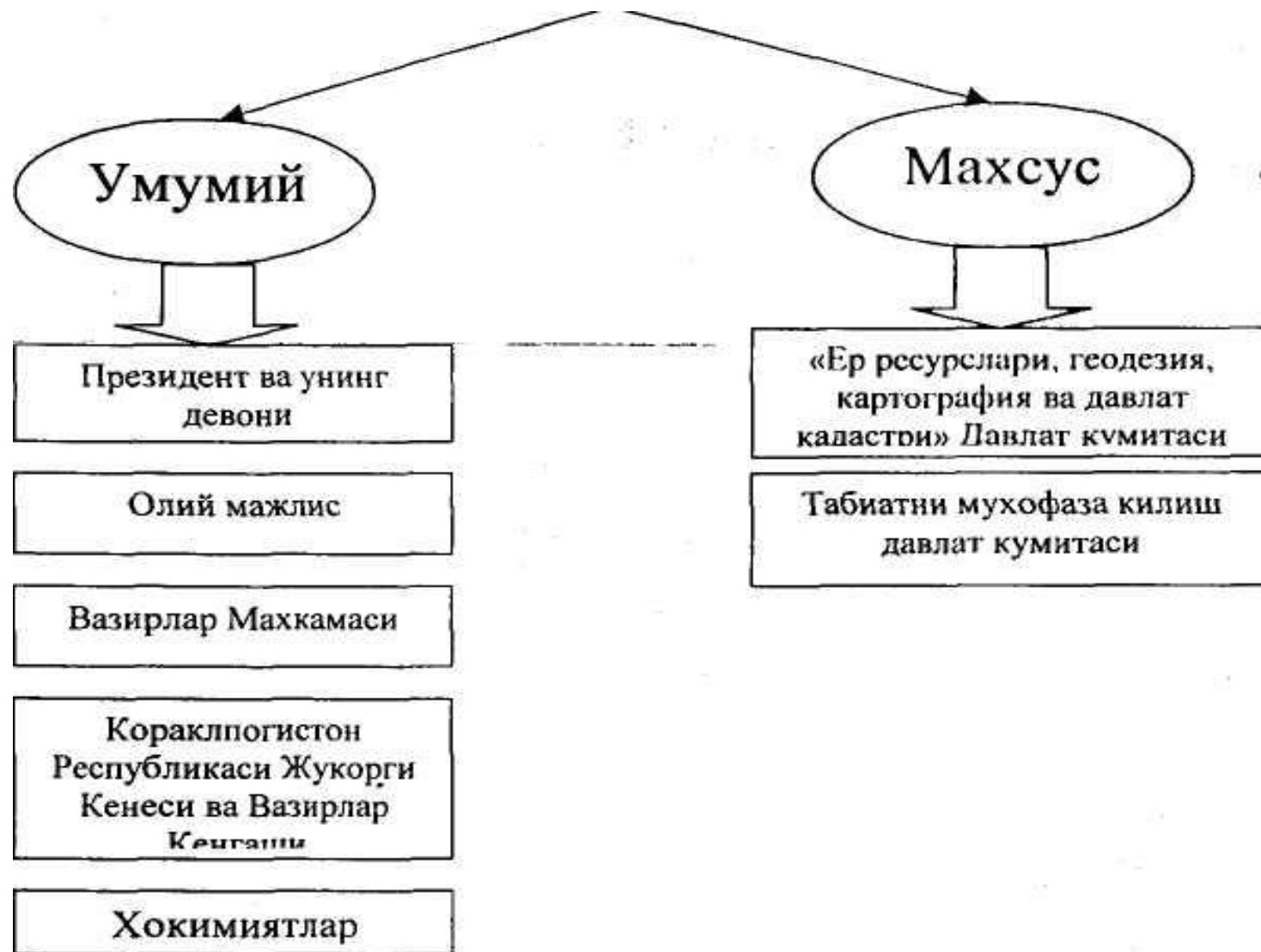
Ер муносабатларини давлат томонидан тартибга солиш давлат ижрочилик ҳамда қонунчилик ҳокимиятлари назорати остида фуқаролар манфаатлари йулида амалга оширилади. Сиёсий, ишлаб чиқариш, ижтимоий ва иқтисодий манфаатлар тизимида иқтисодий манфаатлар устивор ҳисобланади.

Давлатнинг ер тузумига таъсир жараёни хар хил: ҳуқуқий, иқтисодий ва ташқилий тадбирлар ёрдамида амалга оширилади.

- Ҳуқуқий тадбирлар ўзида мажбуриятлар белгилаш ва давлат томонидан мажбурлаш тадбирларини мужассамлаштиради.

- Иқтисодий тадбирлар - ер муносабатларини ривожланишни солиққа тортиш, кредитлаш, мақсадли молиялаш, ердан фойдаланишни режалаш ва уларни рағбатлантириш.

- ▶ Ерга оид муносабатларни тартибга солиш борасида давлат
- ▶ бошқарув органларини тизими.



Ер тузиш органларининг мақсади - ердан фойдаланишда тартиб ва аниқликни таъминлаш, ерга бўлган мулкӣ ҳуқуқларни мустаҳкамлаш, мулкӣ ҳуқуқларнинг бир шахсдан (ташкилот, муассаса) иккинчи шахсга ўтиш жараёнини енгиллаштириш, ердан мақсадга мувофиқ ҳолда фойдаланишни ва уни муҳофаза қилишни ташкил этишдир. Шунинг учун ҳам бу органларга ер кадастрини юритиш, ерларни ажратиш ва қайтариб олиш, ер низоларини ечиш, хўжаликларда ҳудудни ташкил этиш, ердан фойдаланишни режалаш ва назорат қилиш ҳамда ер қонунларини ҳаётга жорий этиш вазифалари юкланади.

Ер тузишнинг иқтисодий, техник ва ҳуқуқий томонлари бор.

Ер тузишнинг ҳуқуқий томони - ер тузиш ишини кўзлаш, бажариш ва юритиш тартибини;

Ер тузишнинг техник томони - хужжатларни тузиш, расмийлаштириб бериш тартибини ва уларнинг мазмунини;

Ер тузишнинг иқтисодий томони эса ер тузиш ишларини ташкил этиш ва уларнинг технологияларини, бахоларини, молиялашни аниқлайди.

Ер муносабатларини давлат томонидан тартибга солиш ва уни бошқаришнинг иқтисодий усулларини кўриб чиқадиган бўлсак. У қуйидагилардан иборат:

- Табақалаштирилган тўловларни белгилаш;
- Ерлардан самарали фойдаланишни иқтисодий рағбатлантириш ва ерга нисбатан хўжасизларча муносабатда бўлганлик, тупроқ унумдорлигини пасайтирганлик учун иқтисодий чораларни қуллаш;
- Қишлоқ хўжалик ерларини бошқа мақсадлар (саноат, транспорт ва б.) учун олишдан иқтисодий ҳимоялаш;
- Давлатнинг инвестиция ва кредит-молия сиёсати.

Республика ер фондини ер тоифалари бўйича тақсимлаш (2019 йил 1 январ ҳолати)

Ер	Ер тоифалари	Умумий майдони		Шундан суғориладиган	
		минг га	33; %	Минг га	% %
I.	Қишлоқ хўжалик учун мўлланган ерлар	22446,1	50.5	4186,2	97.8
1.	Аҳоли яшаш жойлари ерларн	237,6	0.5	48,4	1,1 1,1
1.	Саноат, транспорт, алоқа, муҳофаа вабошқа мақсадлар учун мўлжалланган ерлар	1937,9	4.4	10.2	0.2
1.	Табиатни муҳофаза қилиш, соғлом лаштириш, рекреацион мақсадлари учун мўлжалланган ерлар	72.5	0.2	0.6	0.01
1.	Тарихий-маданий аҳамиятга молик ерлар	0.2	-	-	-
1.	Ўрмон фонди ерлари	8536,5	19.2	25.1	0.6
1.	Сув фонди ерлари	825,4	1.9	4.4	0.1
1.	Давлат захира ерлари	10354,1	23.3	4.1	0.1
	Жами ерлар	44410,3	100,0	4279,0	100

Ер ажратишнинг ишлаб чиқаришга, аҳолига, ҳудудни ташкил этишга, ерни ва атроф-муҳитни ҳимоялашга салбий таъсирини тугатиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқилади, ер эгалари ва ердан фойдаланувчиларга етказилган ва қопланадиган зарар миқдорлари, қишлоқ хўжалиги зарари ва уларни қоплаш усуллари аниқланади ва асосланади. Ўзбекистон Республикаси Ер кодексининг 13-боб 86-87-88-моддаларида мана шу масала ўз аксини топган.

XURMATLI TALABALAR

▶ ETIBORINGIZ UCHUN
RAXMAT